

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENYS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

UN QUADRO

L'ofensiva de les dretes

En una gran part d'Europa, d'Àsia i d'Amèrica—i si voleu podeu afegir-hi l'Oceania—hi ha avui una ofensiva política, social i ideològica per part de les dretes. Qualsevol diria que s'ha reunit secretament un Congrés internacional de dretistes i ha decidit una ofensiva combinada als diversos Estats del món. Aquesta ofensiva, que es va descabdellant entre oscil·lacions i amb resultats diferents, és evidentíssima a Itàlia, a França, a Anglaterra, a Iugoslàvia, a Alemanya i encara en altres llocs. A Espanya és de remarcar l'ofensiva doctrinal empresa per les dretes pel que toca al sistema constitucional i sobretot a l'organització de les Corts.

L'ofensiva dretista quedaria a tot arreu vençuda ben aviat, si no comptés amb un aliat a l'extrema esquerra. Aquest aliat és el comunisme bolxevista o bolxevitzant. Des de Rússia, la nova tendència obrera ha irradiat per les cinc parts del món, i en lloc d'obtenir victòries pròpies, ha servit de reforç a les dretes, que a les darreries del segle XIX i a principis del segle XX havien perdut tant de terreny en el camp de la pràctica i en el de les idees, que semblaven definitivament vençudes. El contraprop del comunisme és tan fatal per a les idees de llibertat i de transformació social, que tenim un especial interès a denunciar-lo repetidament, sense que ens faci por que aquest o aquell altre periòdic bolxevitzant ens tracti de reaccionaris. Avui, els reaccionaris del món són els de la dreta i els de l'extrema esquerra comunista. Si nosaltres combatem el comunisme no és per allò que té d'atrevit en el camp social, sinó per allò que té de reaccionari en el camp polític.

Si l'actual ofensiva combinada de les dretes servís per a obrir els ulls als elements d'esquerra desgarrats o obcecats, es produiria un canvi complet de decoració en el teatre internacional. Les forces d'esquerra són en els nostres dies molt més nombroses i poderoses que les de dreta. Tan bon punt desaparegués el perill—que les dretes exageren—de relliscar per l'esquerrisme cap al comunisme a la manera russa, una gran part de la gent que avui es troba situada socialment a la dreta o al centre, prendria altra vegada la posició d'esquerra que escau al seu sentit de llibertat. Els lliberals italians de les diverses menes, per exemple, poden tenir tants defectes com es vulgui. Però entre ells i Mussolini la distància és immensa. I aquest fet hauria d'ésser tingut en compte tant pels burgesos com pels obrers que sentin, al costat dels interessos de classe, els ideals humans.

Una profecia d'en Cambó

Llegiem el llibre del senyor Cambó "Entorn del feixisme italià", en el qual es recullen els articles publicats en *La Veu* sobre el mateix tema. És un llibre el d'en Cambó, sobri, precís, realista, potser massa periodístic per a un polític, potser també, excessivament benèvol per al feixisme. Quan creïem que el senyor Cambó admetia incondicionalment les doctrines i les gestes del feixisme, topàrem amb unes ratlles, en les quals deia que lo difícil per a en Mussolini, i lo que ell esperava d'en Mussolini, era "trobar la fórmula conciliadora de l'autoritat amb la democràcia".

El senyor Cambó demanava concretament al feixisme italià, lo que és tota la tragèdia de l'autoritat i de la democràcia. El segle XIX, precedit per la revolució francesa, es va convulsionar, precisament per a trobar aquesta fórmula que França i Anglaterra posseeixen, amb les seves constitucions i els seus codis. Però projectant-la sobre el feixisme, en Cambó senyalava lo que constituïa per a en Mussolini la més gran dificultat de la seva vida.

El feixisme anava a trobar-la aquesta fórmula, decantant-se cap a un lliberalisme constitucional tot i mantenint la ferma autoritat. Admetia membres lliberals en el seu gabinet, prometia la normalització i anunciava noves eleccions, restablint l'antic sistema electoral. Les oposicions acceptaven aquestes reformes, aquest pas enrera del feixisme, però volien que les eleccions fossin presidides per un govern neutral. Aleshores en Mussolini s'ha regirat contra el lliberalisme, altra vegada, tornant a proclamar l'autoritat, és a dir, la dictadura.

La fórmula conciliadora de l'autoritat amb la democràcia ha fracassat a Itàlia. El senyor Cambó posava aquesta condició per a que l'episodi històric del feixisme, tingués una supervivència històrica. Torna l'autoritat a predominar sobre la democràcia. Torna a no trobar-se la fórmula que garanteixi la continuïtat de la vida política normal. El senyor Cambó, a creure a la premsa anglesa que qualifica d'extremes agitacions les actuals, haurà d'anar pensant una segona part an el senyor llibre.

PARADOX

El profeta Mella torna a profetitzar

Don Joan Vázquez de Mella és un orador i un escriptor d'aquells que podríem anomenar de raig. És abundant, impetuós, inestroncable. Quan obre l'aixeta dels seus discursos, dels seus articles o de les seves declaracions, hi ha aigua per estona. El raig és tan gros que quan cau de certa alçada es converteix en un xàfec.

Aquest home-xàfec té el do de profecia. No solament és profeta per les coses que anuncia, sinó pel to en què les diu. Posseeix allò que podríem anomenar el to bíblic. Ell anuncia les coses amb tanta solemnitat, aplom i seguretat com els profetes de la Bíblia, els quals, com tothom sap, no n'erraven ni una.

Si en alguna cosa es diferencia el senyor Mella dels profetes bíblics, és que el formidable profeta espanyol no les encerta totes. Encara no s'ha esborrat del record de tothom aquelles profecies que durant la gran guerra del món va fer el senyor Mella. Per ell no hi havia cap dubte que havien de guanyar els alemanys. Entre altres raons per creure en la victòria dels imperials, citava la invenció d'aquell canó terrible, que, instal·lat a les costes continentals d'Europa, havia de llançar els seus confits enormes damunt d'Anglaterra. Les profecies de Mella van portar mala astrugància al Kaiser i a l'Estat Major germànic. Potser a conseqüència de l'èxit a l'inrevés que aleshores

tingué el profeta Mella, aquest entrà en un període de silenci.

Aquest període no s'ha allargat gaires anys. El profeta Mella ja torna a profetitzar. Ja el tornem a tenir en dansa. Les seves recents declaracions a l'ABC tenen aquell regust bíblic que fa especialment commovedores les paraules de l'ex-jaumí i etern tradicionalista. Una de les coses que més ens ha cridat l'atenció en les alhuides declaracions de Mella, és l'elogi personal que fa del rei Aníols XIII. Aquest elogi, en llavis de l'home que ha estat capítost del carlisme i del jaumisme és molt significatiu. Precisament ara que alguns capítosts de la vella política espanyola es mostren una mica desagrats davant la Corona, aquesta té la satisfacció i l'alegria de veure reconeguts els seus mèrits pel senyor Vázquez de Mella, al qual nosaltres, si fóssim a fer, fariem president del Consell de Ministres en el futur Govern civil, jeràrquic i regenerador d'Espanya.

Volem creure que el profeta Mella serà ara més afortunat que en temps de la gran guerra. Pensem que les seves idees sobre la representació per classes seran adoptades per la "Unió Patriòtica". Si el senyor Mella no tingués més èxit ara que anys enrera, caldria que es possessin a tremolar els afavorits per les seves retumbants profecies.

FULMEN

REIS

Els reis han passat,
els reis d'Orient,
el cap acotat,

l'esguard impacient.
Allí on han anat,
fent-los pas, la gent
els ha saludat
respectuosament.

Els reis han vingut
d'enllà l'infinit;
quan aquí han sigut,
quin fred no han sentit!
Fred de solitud,
fred de l'esperit,
i així que han pogut,
els reis han fugit.

Amb gran majestat,
com sempre xarmants,
prou que han regalat
joguets als infants,
i un cop acabat,
de petits i grans
han pres comiat
donant-los les mans.

Per el blau camí
que mena a l'Orient,
d'on varen vení
silenciosament,
els hem vist partí,
quan el sol ixent
venia a aclarí
tot el firmament.

Oh, els reis patriarcal!
els reis ja vellets
que són tan formals
amb els petitets!
Que vénen puntuals
com els primers freds,

Entre confreres

—Avui m'han encarregat deu misses per les víctimes del «Metro»
—Per les que hi ha hagut?
—No, per les que pugui haver-hi!

sens moure trasbals,
ben arrupidets.

Des de molt menut
que els duc voluntat;
sempre els he volgut,
sempre els he esperat,
i quan ha sigut
el cas arribat,
ferreny i tossut
els he defensat.

Jo sé que ja mai
seran reis d'aquí;
ni ens daran esglai,
ni ens faran patí;
són reis de l'espai,
reialme sens fi,
i per tot esplai
fan sempre camí.

No tenen vaixelles,
no aixequen presons,
no compren fusells
ni fonen canons;
no passen tropells
per llurs ambicions,
són febles, són vells
i són bons minyons.

Oh, els reis venerats,
els tres reis d'Orient,
que no els té blasms
el dir de la gent!
De reis coronats
n'hi han encara cent,
prò de tan aimats
ni un solament.

FLOK

TEMES SOCIALS

La nova política

L'efervescència comunista que es remarca en les principals nacions d'Europa, segueix preocupant seriosament l'opinió de la burgesia internacional. A Espanya mateix, interessa més ara que quan la teníem dintre casa manifestant-se d'una manera explosiva. En Mella n'ha parlat suara com d'una bestia esgarrifosa que asoma per los Pirineos.

I és el cas—quina angúnia!—que no ens hi podem sotraure a aquest "perill", com no varem tampoc poder sotraure'ns al "perill" dels drets de l'home, al de la llibertat de consciència i de pensament, de la independència de la raó, de la sobirania popular.

Els qui creiem que tots aquests perills han resultat belles coses, ens costa una mica

esporuguir-nos. I procurem reduir els perills a problemes que cal anar resolgent de la millor manera.

No voldriem ésser titllats de súbtils, però entre perill i problema, entenem que hi ha la mateixa diferència que entre agredir i raonar, entre afollament i serenitat.

I si és així no hi pot haver perill en afrontar el problema per tal de resoldre'l honradament i en lloc d'escridassar, veure d'escatir la raó que pugui haver en una ideologia que és tan vella com el món i que va des dels cretens als azteques i als jesuïtes i de Plató a Lenin passant per Jesucrist i el frare Campanella.

Cada moment de la humanitat té la seva hora. Cal pensar de que està feta la nostra actualitat ideal. I si l'hora aquesta és de la Democràcia Social, caldrà igualment que posem els nostres rellotges a l'hora...

I l'anar a l'hora no és cap perill. El perill podrà existir, existirà sens dubte, quan l'aspiració esdevingui clam i udol de desesperança i d'ira... Cosa que succeirà fatalment si la burgesia europea s'entesta en aventar la flama d'odis inquisitorials i de passions absolutistes.

Car sempre serà millor que les batalles del gran rellotge de la història s'esgrinin serenes, solemnes, acompasades...

Els homes d'esperit lliberal i progressiu, cau en greu pecat d'apostasia quan es sumen al concert desaforat de les imprecacions burgeses i conventuals contra l'onada comunista. Tot ço que es digui o faci per tal de desvirtuar el noble esforç de la misèria social vers la seva redempció, és un atemptat a la Democràcia i a les normes eternes de la llibertat i la justícia.

Entre el comunisme i les altres formes de justícia social, la diferència és de matisació i no hem de reparar-hi ara. Aquí despunta precisament l'esperança més alta i poderosa de que puguin un dia els treballadors de tot el món organitzar-se en front únic i compacte.

La fúria comunista que irradia la catapulta soviètica per totes les encontrades de la terra, fins els replers més misteriosos i ensenyats de l'Orient i d'Àfrica, colpeja la ferria armadura del capitalisme i socava els fonaments de la propietat privada. Aqueixa tasca ha d'ésser grata als obrers i no pot desplaure als qui creiem que el dret possessori individual i hereditari és una entitat artificial, font de desigualtats i d'injustícies i causa eficient de tirania i de misèria moral i fisiològica.

Aquesta fe és la que s'ha anat arrelant en el cor i en el cervell de les multituds modernes, la que nodreixen les noves investigacions científiques, i és la que triomfarà tard o d'hora, fracassin o no les convulsions comunistes d'aquests dies.

El vell comunisme patriarcal, familiar i embrionari anava contra del feude de la terra. La lluita d'avui, més intensa, va de dret a l'anorreament del feudalisme industrial i del polític...

GLICINI

Súplices als Reis d'Orient

En la secció "Encuestas" del Blanco y Negro i sota l'epígraf de *Si pudieran concedérselo, ¿qué les pediría usted a los Reyes Magos?*, diu:

Que reintegraran pronto a sus casas a unos miles de soldados de los que aquí combaten y trabajan con tan buen ánimo.

MIGUEL PRIMO DE RIVERA

Quando hace algún tiempo se salió de la infancia y no se está ya en la primera juventud, no cabe pedir nada a los Reyes... Porque para hacerlo sería preciso salir a esperarlos o ir a Belén.

J. SÁNCHEZ GUERRA

Malos están los tiempos, malos, para pedir nada a los Reyes—claro es que a los Reyes Magos—pero como en pedir no hay engaño, yo les pido que nos concedan lo que ahora no tenemos y que tanta falta nos hace.

C. DE ROMANONES

Escena llastimosa

Rebregat, ple de nafres, la velleja sortint-li arreu, un lleig barret de "copa" és llençat al carrer; reb en sa "popa" un xut donat amb ànima i fermesa!

Un cavall s'ha aturat; ple de... "cervesa" deixa an el barretot; la gent, fa "broma", i el capell que altres temps feia la "goma", víctima n'és de bestial vilesa!...

Així som els humans: barrets llustrosos en nostra joventut; mes, ve la "Seca", i ens xuteja, impassible, fins que ens mata. Allavors, som festi dels cucs tinysos; però és el cas, que saben fins a Arbèca, que, d'aítal fi, no es salva ni una rata!

JOSEP CASANOVAS I ALSINA

L'ENCIS INCOMPARABLE DE LA NEU

Es la única blancor, aquesta de la neu, que ens sembla simpàtica, la única que no ens sembla ridícula. Algú dirà: "Es que un color, a mercè i caprici de la mà de l'home, pot devenir

Un salt

ridícul?" Sí, sempre que aquest color s'elevi a la categoria de símbol.

La gent ha donat en dir que el blanc és el símbol de la puresa. I per això ens és anti-pàtic el blanc: perquè ens ho és la puresa.

Puresa vol dir iniciació, és a dir: barboteig, desconeixement, ignorància. Pures ho són to-

tes les coses ximpls: els místics, les novelles "blancas", la llet, els trajes de núvia, les camises d'etiqueta, etcètera, etc., etc., etc. Els símbols no fan per casa; ni el símbol groc, ni el vermell, ni el blau—que, convertit en símbol, és tant poca-solta com el blanc, que és un color de cel de cromio o de cinta de "Hijas de María"—...

El blanc és la candidesa, la ingenuïtat, és a dir: el mamar-se el dit, plorar tota la nit, fer una inconveniència, de les que deixen mala olor a la cambra on s'han fet, davant de les visites... Blanca, amb aquesta mena de blancor, era la Bernadeta de Lourdes. Però vostès potser no sàpiguen qui era la Bernadeta de Lourdes. Els posarem un exemple, que comprendran millor.

Blanc és el senyor Folch i Torres (J. M.) d'una blancor inefable, puríssima, immaculada. Crea una agrupació, la de "Els Pomells de Joventut", i ensenya als infants a cantar cançonetes blanques, ingènues, sense ombra de pecat; a collir farigola; a posar-se una caputxa, tal com feien les gents d'alta muntanya a mitjans del segle XVII; a fer pessebres; a llegir "En Patufet", periòdic que ha educat—i ha capat—a tota una generació... Ja comprendran que aquesta blancor no ens pot fer cap mena de gràcia.

En canvi, la de la neu sí que ens en fa, és

la única que ens en fa. Perquè la neu no és un símbol, sinó un element de la naturalesa, un fenomen físic. La neu dona al paisatge un to de decoració de teatre. A ciutat, en la ciutat tan lletja i tant vulgar els demés dies, amb el seu fang i la seva brutícia—perquè la higiene

A Murren

que disfrutem és poca, però empipadora—ens fa pensar en les nostres muntanyes altes—el Montseny, els Pirineus—i en les llars enceses de les nostres muntanyes; en les ciutats llunyanes: Stockolm, Cristiania, Petrograd; en els contes inefables d'Andersen...

Però, ademés, la neu ja no és tan sols un motiu literari, sinó un motiu mundà, chic, ele-

La família Cortés

A la simpàtica, catalaníssima i vella ciutat de Lleida hi ha una de les famílies més exemplars del lliure pensadorisme; la família Cortés.

El dia 18 del passat desembre fou enterrat civilment el gendre de la família Cortés, en Lluís Godia, que morí als 40 anys.

Hi assistí, presidint el dol, l'ex alcalde, senyor Humbert Torres.

En Lluís Godia era fundador de "Joventut Republicana", de Lleida, i en l'enterrament hi assistí una enorme gentada que havia compartit les simpaties del malaurat difunt.

Fa uns quinze anys que morí en Marcellí Cortés i també fou enterrat civilment.

Donem el nostre sentit condol a la família exemplar de Lleida.

BLANES

Ja hem passat les Pasqües de Nadal; en el transcurs de les quals hem notat en un centre republicà d'aquesta vila, afiliat a l'"emperador del Paralelo", un acte bastant censurable.

Segons hem vist, els individus que el formen sols són republicans i demòcrates quan parlen, puix demostren clarament la negativa amb els fets, ja que, per a que hi hagués més lluïment en el saló de ball, no han reparat en malgastar una pila de durus, amb una aranya, havent-hi, com hi ha, tants altres assumptes de molta més importància, doncs en dit centre hi ha una biblioteca en la que no hi figura quasi cap llibre del segle XX.

Es que aquests senyors no saben encara que donant vitalitat al ball porten a la joventut camí de lo immoral i prostitutiu i que ocupant-se de la Biblioteca donarien llum als tendres cervells, desgraciadament foscos, portant-los vers el progrés i la llibertat? I per què disposant d'aquests diners no secundaven an els periòdics que fa tant temps tenen obertes subscripcions pro-presos socials, inclús el del seu cacic, que almenys haurien fet una obra humanitària?

I a l'ensem, què diu davant d'això la secció de cultura de dit centre al sentir bategar dintre son cor anhels d'instrucció i no poder llegir llibres moderns?

Aquesta és la trista impressió que he rebut aquests dies, descomptant el que per prudència deixo en el tinter, acabant dient tan sols als que això hagin portat a cap que deixin aquestes obres nefastament nefandes i que procurin fer-ne d'altres de més valor cultural

gant. El món elegant es dona cita a Saint Moritz, a Chamonix... La neu és una neu de saló, de "cotillón", de te de les cinc. Es una neu tan cara com una catifa de Smirna.

ELS BONS ALARMISTES

A París

—No és rest... No és rest... Simples precaucions... Però no hi ha perill.

(De Ruy Blas.)

Els alarmistes

—Mireu quina formosura de gall! I després dirà la gent dolenta que hi ha molta misèria!

per al jovent, que si així ho fan fins els ho agrairan els joves que ara perden el temps pervertint-se inconscientment en el ball.

UN QUE HI ERA

Aquest any, com alguns dels anteriors, hi ha hagut un aquesta vila uns senyors que, a fi de no mostrar tan olarament la hipocresia que els caracteritza, han donat quiscuna misèria en joguets per a que les famílies pobres poguessin continuar enganyant indignament als seus fills i junt amb els clergues atemptar sense escrúpols contra el vuitè dels manaments d'aquell que, segons ells, representen.

Els pobres, degut a la misèria en que desgraciadament es troben i faltats a l'ensems de tota classe d'instrucció, no han titubejat en rebre de mans del fingits reis alguns joguets, contribuint inconscientment a la injusta obra que, per a captivar la creència, han inventat dits senyors.

I lo pitjor del cas, és que una revista que amb el nom de "Recull" surt en aquest poble, la qual ha tingut l'atreuiment de dir alguna vegada que no volia posar en les seves planes el nom d'un setmanari barceloní, referint-se a la CAMPANA DE GRACIA, per a que no deshonrés el gran contingut de la revista, ha parlat ja i continuarà parlant dels grans "rasgos" de bondat mostrats pels senyors donants vers el poble, continuant així la escampar maranya, enaltint, amb els seus esguint aquesta inútil revista, la seva obra de no escampar zizanya, enaltint, amb els seus esforços, la mentida innegable an aquest cas i la hipocresia en alguns dels altres. Jo, que no tinc cap mena de rencor a ningú i a l'ensems tinc un gran amor per tot el que representa cul-

tura, sento en l'ànima que hi hagi en aquesta vila homes, com els donants d'aquests joguets i joves com els de la revista que, veient l'avertició que per la cultura sent actualment una gran part del poble i la urgenta necessitat que de la mateixa hi ha, perdin el temps miserablement fent castells a la hipocresia i a la mentida.

UN BON CRISTIÀ

Aviat hi haurà eleccions de senadors, segons es veu.

El que no es veu, per ara, és que pugui haver-hi Senat.

En Vázquez de Mella ha fet unes declaracions tan arbitràries com retrògrades sobre les classes socials.

L'antiga patum carlista ara vol presentar-se amb caires d'home nou i es basa amb teories pròpies de l'Edat Mitjana.

S'ha proposat fer quelcom o s'ha proposat fer riure?

El "Metro" ja corre. No sabem si corre gaire perquè encara no hi hem anat, ni podem anar-hi per ara. Trobem que és car i tenim por i la nostra por no és perquè si; creiem que és ben fundamentada, perquè si no sabem les víctimes que hi han hagut fent-lo, menys sabem les que ocasionarà.

En Mussolini ha fet un altre discurs en elogi del seu govern. En Mussolini xerra més

que un "lloro". No sabem què pot elogiar-ne del seu govern. Es necessita una intel·ligència molt formidable per a fer un elogi de ço que és recriminable. Pot elogiar els milers de víctimes que ha fet, si més no.

Acabat el discurs d'en Mussolini, els ministres liberals han dimitit.

Ministres liberals i anaven amb en Mussolini? En nom de quina llibertat? Potser de la de la premsa.

Aviat tindrem monedes de níquel de ralet cada una.

Estem segurs que ja són molts que les esperen i nosaltres no les esperem amb gens d'illusió. Al contrari. Creiem que moltes coses que ara valen deu cèntims, o quinze, o vint, com que anirà tan bé l'excusa, aleshores valdran un ralet.

Estem segurs que on no deuen haver passat els reis és a la Casa Gran.

Si hi haguessin passat hi haurien portat una grossa d'escòmbres, i nosaltres estaríem més que contents perquè no tindriem la ciutat tan bruta.

El govern de Portugal en la última sessió del Consell de ministres ha decidit reconèixer el govern del Soviets.

Fins Portugal i tot ens passa la mà per la cara.

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA PREVIA CENSURA MILITAR

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, CARRER del Oim, número 8

Avis

Per fi hem pogut acabar el popular

Almanac de La Campana de Gràcia

PER A AQUEST ANY 1925

Sortirà d'aquí pocs dies